

HET SAMENGAAN VAN THE INSTITUTE OF CHARTERED ACCOUNTANTS IN ENGLAND AND WALES EN THE SOCIETY OF INCORPORATED ACCOUNTANTS

door Drs. Jac. Krikke

In de Engelse Companies Act 1948 is bepaald dat iedere „company” met het oog op de controle van de jaarrekening in haar jaarlijkse algemene vergadering een accountant moet benoemen. Hiervoor komen — volgens Section 161 — in aanmerking personen, die lid zijn van een „body of accountants established in the United Kingdom and for the time being recognised for the purposes of this provision by the Board of Trade”. Deze Board of Trade heeft in dit verband naast de beide in het opschrift genoemde verenigingen aangewezen The Institute of Chartered Accountants of Scotland, The Institute of Chartered Accountants in Ireland en The Association of Certified and Corporate Accountants.

De instituten van „chartered accountants” hebben als basis voor toelating tot hun lidmaatschap altijd twee eisen gesteld: het voldoen aan examens „of high standard” en het verkrijgen van praktische ervaring op het kantoor van een lid dat in het Verenigd Koninkrijk en Ierland in de openbare accountantspraktijk werkzaam is.

De Society stelt ook de eerste eis maar was ten aanzien van de tweede minder stringent; zij wilde het ook aan degenen die het materieel onmogelijk was, enkele jaren als „articled clerk” op een accountantskantoor werkzaam te zijn — waarvoor in vroeger jaren vrijwel algemeen een „premium” moest worden betaald — mogelijk maken praktische ervaring te verkrijgen en aan de examens deel te nemen. Zij erkende daarom onder bepaalde voorwaarden ook een andere werkzaamheid als „accountancy clerk” (de bye-law candidates) en een opleiding en ervaring in overheidssdienst.

De Association of Certified and Corporate Accountants heeft een groot aantal leden die in het openbaar beroep werkzaam zijn; haar lidmaatschap staat open voor hen die hun praktijk-scholing opdoen in dienstbetrekking bij openbare accountants dan wel in de industrie resp. in beide sectoren werkzaam zijn. Laatstgenoemde categorie is de grootste. De Association is erkend krachtens Section 161 van de Companies Act 1948 en al haar leden zijn dus — met of zonder controle-ervaring — gerechtigd om op te treden als accountant van naamloze vennootschappen.

Het gevolg is dat er onder hen die als openbaar accountant van naamloze vennootschappen mogen optreden, zeer verschillende „methods of qualifications” bestaan en dat de mogelijkheid bestaat van verwarring bij het publiek m.b.t. de verschillende accountantskwalificaties van hen die krachtens Section 161 van de Companies Act 1948 erkend zijn.

Behalve de genoemde organisaties zijn er nog twee andere; deze geven een kwalificatie op een deelgebied van de accountancy, n.l. het Institute of Cost and Works Accountants en het Institute of Municipal Treasurers and Accountants. Geen van beide is erkend krachtens Section 161. Toch zijn het volgens de opvattingen van het Institute of Chartered Accountants „bodies of high standing” (aldus de Vice-President van het Institute in zijn rede in de ter gelegenheid van de bespreking van het „integration scheme” bijeengeroepen bijzondere ledenvergadering).

De boven kort beschreven situatie van het beroep werd gedurende vele

jaren zowel door het Institute als de Society als onbevredigend beschouwd. Dit heeft thans na enkele jaren van studie en onderhandeling geleid tot een voorstel voor een samengaan van deze beide grote organisaties, een voorstel dat ingegeven wordt door de wens te komen tot een verantwoorde en doelmatige regeling van het beroep. Van het voorstel dat een regeling tot in details bevat, blijven vele aspecten hier onbesproken. De essentie is dat in één organisatie verenigd zullen worden zoveel mogelijk accountants wier kwalificatie gebaseerd is op praktische ervaring op kantoren van openbare accountants en het voldoen aan examens „of high standard” en dat voor de toekomst een uniforme regeling zal gelden voor de toelating tot deze organisatie als „chartered accountant”. De Society als zodanig zal ophouden te bestaan; zijn leden zullen overgaan naar het Institute als „Chartered Accountant”; nader aangeduid: leden van de Society die 1. nu „public accountant” zijn in Engeland en Wales, of 2. de accountantskwalificatie verkrijgen zullen na hun „articled or bye-law service” bij een public accountant die in Engeland en Wales het beroep uitoefent, zullen benoembaar zijn tot leden van het Institute of Chartered Accountants in England and Wales met het recht zich aan te duiden als „Chartered Accountant”.

Het is belangrijk hier de aandacht te vestigen op hetgeen in het voorstel onder „public accountant” wordt verstaan. „Public accountant” is „a person 1. who is a member of a body of accountants which is established in the United Kingdom and which is at the date of publication of this scheme recognised by the Board of Trade for the purposes of Section 161 of the Companies Act, 1948, and 2. whose main occupation consists of practice as an accountant and the offer of his services as such for reward to members of the public generally”. (definitie ontleend aan het Memorandum van de Society aan haar leden).

Een 640-tal leden van de Society is thans reeds lid zowel van de Society als van het Engelse Institute. De overgang tot „Chartered Accountant” geldt niet voor alle 11.000 leden van de Society; circa 2.000 van hen kunnen wel lid van het Institute of Chartered Accountants in England and Wales worden maar als „Incorporated Accountant”. Zij zullen benoembaar zijn tot leden van het Engelse Institute met al de rechten en verplichtingen hieraan verbonden, maar zij zullen niet de aanduiding „chartered accountant” mogen gebruiken en zullen geen „articled clerks” in dienst mogen nemen. Zij zullen „Associates” van het Institute kunnen worden en de aanduiding „chartered accountant” mogen voeren nadat zij, mits geslaagd voor het Final Examination van de Society of het overeenkomstige examen van het Institute, gedurende drie achtereenvolgende jaren of lid zijn geweest van een maatschap van leden van het Institute of de Society die in de openbare beroepsuitoefening werkzaam is of op het kantoor van een dergelijk lid werkzaam zijn geweest.

Het Schotse en Ierse Institute zullen geen nieuwe klasse voor „incorporated accountant” creëren; alle leden, die niet „chartered accountant” van een der drie organisaties kunnen worden, zullen worden verenigd in de nieuwe klasse leden van het Engelse Institute. Zij zullen de aanduiding F.S.A.A., resp A.S.A.A. kunnen (blijven) gebruiken. De andere circa 9.000 leden zullen, voor zover zij „Fellow” van de Society zijn, gerechtigd zijn achter hun naam de initialen F.C.A. (Fellow Chartered Accountant) of, als zij „Associate” van de Society zijn, A.C.A. (Associate Chartered Accountant) te gebruiken. Nadat laatstgenoemden gedurende vijf achtereenvolgende jaren „public accountant” zullen zijn ge-

weest, zullen zij „Fellow Chartered Accountant” kunnen worden als hoedanig zich ook de overeenkomstige leden van het Engelse Institute aanduiden.

Van de bedoelde 2.000 leden hebben 1.100 destijds het lidmaatschap van de Society verkregen na een praktijkperiode bij overheidsinstellingen (waarbij zij ook thans veelal nog werkzaam zijn) en 900 verkregen de vereiste ervaring buiten het Verenigd Koninkrijk en Ierland; laatstbedoelden zijn praktisch allen lid van een buiten het Verenigd Koninkrijk gevestigde organisatie van chartered accountants.

De Society heeft bij de onderhandelingen getracht te bereiken dat ook de betrokken 2.000 leden „chartered accountant” zouden kunnen worden, maar de organisaties van chartered accountants wilden inzake de eis van de werkzaamheid tijdens de opleiding op het kantoor van een openbare accountant in het Verenigd Koninkrijk geen concessie doen. Het bestuur van de Society betreurt het zeer dat de onderhandelingen op dit punt niet tot het gewenste resultaat hebben geleid; het heeft verklaard dat het „not easy” is om een discriminatie aan te moeten brengen tussen haar leden die zij tot heden allen als gelijk beschouwde en die nu met verschillende beroepsaanduidingen in het maatschappelijk leven zullen optreden. Op grond van de overweging dat overeengekomen is dat circa 1.700 van de bedoelde 2.000 leden van de Society in de toekomst lid-chartered accountant van een der drie genoemde instituten zullen kunnen worden wanneer zij t.z.t. aan te stellen „specified conditions” voldoen (zie boven) en dat al de 2.000 leden reeds nu als „incorporated accountant” lid van het Engelse Institute kunnen worden, is het bestuur echter tot de conclusie gekomen dat het „Integration Scheme” — waarvoor de onderhandelingen zijn uitgegaan van het Engelse Institute — in het belang is zowel van het accountantsberoep als van dat van het maatschappelijk verkeer.

Society en Institute hebben gedurende vele jaren dezelfde doeleinden nagestreefd en bij verschillende belangrijke gelegenheden samengewerkt; de integratie van de Society met de drie instituten kan daarom — aldus de officiële bekendmaking van de Society van 20 December 1956, opgenomen in haar orgaan „Accountancy” van Januari 1957 — gezien worden als een „natural evolution which will enable the views and interests of the accountancy profession to be represented with far greater authority than has formerly been possible”. Het is in het belang zowel van het publiek als van de standing van het beroep dat een groot deel van de in de openbare praktijk werkzame accountants werken onder dezelfde aanduiding en onderworpen zijn aan dezelfde ereregelen en het zelfde tuchtrecht. De eenwording zal een belangrijke stap zijn naar de „unification of the accountancy profession in England and Wales”. (aldus de Vice-Voorzitter van het Engelse Institute). Op de vraag of de ontwikkeling ertoe zal leiden dat er uiteindelijk een wettelijke regeling van het beroep zal komen ter bescherming van het publiek en de accountants tegen de activiteiten van ongekwalificeerde accountants, kan thans nog geen antwoord gegeven worden. Tijdens en kort na de oorlog zijn reeds enkele pogingen gedaan tot het verkrijgen van een zodanige regeling en zijn enkele ontwerpen aanhangig geweest. In dit verband worde er op gewezen dat in 1954 de toenmalige voorzitter van het Engelse Institute heeft medegedeeld dat de besturen van de drie erkende verenigingen „had recommended to the Board of Trade that Section 161 of the Companies Act should be extended to cover the audits of exempt private companies”.

Dit voorstel zou enigszins in de aangegeven richting gaan indien het gecombineerd zou worden met een zekere mate van controle op personen die thans individueel als erkend accountant bij de Board of Trade staan ingeschreven en die thans niet aan enig tuchtrecht zijn onderworpen. („The Accountant” 1957, pag. 217). Aan de verdere aspecten van een eventuele „registration of the profession” wordt hier voorbijgegaan.

De „examination standards” en „methods of training” van Institute and Society zijn in de loop van een jarenlange samenwerking met elkaar in overeenstemming gebracht. In het „Scheme of Integration” zijn overgangsregelingen voorzien voor de opleiding van de — bijna 9.000 — „students” van de Society en het afnemen van de examens; de reglementen van de drie instituten zullen ook in dit opzicht veranderd moeten worden. De grote meerderheid van de assistenten, thans werkzaam op kantoren van openbare accountants, kan na voltooiing van zijn studie en stage, als chartered accountant lid worden van een van de drie instituten; een kleine minderheid zal na zijn opleiding als Incorporated Accountant lid van het Engelse Institute worden.

Het maandelijks verschijnende blad van de Society, „Accountancy”, zal overgenomen worden door het Engelse Institute en in de toekomst onder zijn auspiciën worden uitgegeven. De arbeid van de Research Committee van de Society — die reeds o.m. een veertigtal „Practice Notes” tot resultaat heeft gehad en die driemaandelijks „Accounting Research” het licht doet zien — zal geïncorporeerd worden in de research-commissies van het Engelse Institute.

Indien het „Integration Scheme” aangenomen wordt, zal het totale ledental van de drie organisaties van chartered accountants ongeveer 38.000 bedragen. Een „joint committee” samengesteld uit de drie instituten en de Society zal de zorg op zich nemen voor de regeling van de eenwording en de algemene hiermede verbandhoudende beroepsaangelegenheden.

Wanneer het samengaan van beide groepen beroepsbeoefenaren zijn beslag zal hebben gekregen en de verhoudingen geconsolideerd zullen zijn, zal de mogelijkheid ontstaan voor verdere stappen naar de unificatie van het beroep. In dit verband komt direct de verhouding tot de Association of Certified and Corporate Accountants ter sprake. In November 1955 zijn aan deze organisatie de „integration-proposals” vertrouwelijk ter kennis gebracht. De Association heeft hierop niet gereageerd. Wel heeft zij op 22 Januari 1957 een „Statement” aan haar leden gezonden waarin haar standpunt is uiteengezet. Begin Februari d.o.v. heeft het bestuur van het Engelse Institute een brief van de Association ontvangen waarin het voorstel werd gedaan over en weer vertegenwoordigers te benoemen die zouden samenspreken over mogelijke verdere stappen terzake van de integratie van het beroep.

De voorzitters van de drie instituten hebben hierop geantwoord dat „they will be very ready to arrange such a meeting once a decision has been reached on the present integration scheme” („The Accountants Journal” van April 1957).

De positie van de Association is in deze gehele materie uiteraard niet gemakkelijk. Niet alleen komt zij te staan tegenover een grote en sterke nieuwe beroepsorganisatie, maar haar gehele positie zal er door worden beïnvloed. Het bestuur van de Association verklaart — in haar „Statement” — wel dat het aan de ene kant geen reden ziet waarom de samenwerking tussen de „recognized professional accountancy bodies” minder

goed zou moeten worden, maar het ziet toch anderzijds wel nadelige factoren, voor het publiek en voor de beroepsgenoten. Het ziet in het bijzonder gevaren voor de accountants werkzaam in het bedrijfsleven die het risico lopen als „under-qualified members of the profession” beschouwd te worden. Het bestuur van de Association wil daarom de integratie van het beroep liever in een andere richting zoeken. „A consolidation scheme is primarily in the interests of the profession itself. Only statutory regulation of the profession can protect both the public and the profession from the quack and the unqualified. Statutory regulation has been, is, and will remain until achieved, one of the prime objectives of the Association”.

De drie instituten van chartered accountants hebben inmiddels speciale ledenvergaderingen bijeengeroepen ter bespreking van het „Scheme of Integration”. Omtrent de beraadslaging en de gehouden stemmingen in het Engelse Institute — van een bespreking van de procedureregelingen is in het bovenstaande afgezien — kan o.m. worden medegedeeld dat de mondelinge stemming het volgende resultaat had: 1.097 vóór en 278 tegen het voorstel tot goedkeuring van het „Scheme”. Een hierna volgende schriftelijke stemming onder alle leden van het Engelse Institute had een enigszins andere uitslag: 10.242 leden betuigden hun instemming en 4.340 wezen het voorstel af. 4.500 leden onthielden zich van stemming. In speciale ledenvergaderingen van het Schotse en Ierse Institute heeft eveneens een belangrijke meerderheid zich uitgesproken ten gunste van het voorstel. De ook onder alle leden dezer verenigingen gehouden schriftelijke stemming had een aanmerkelijk gunstiger resultaat dan die van het Engelse Institute (1822 voor — 322 tegen, resp. 456 voor — 93 tegen).

In de op 19 Juni j.l. in de Royal Festival Hall te Londen gehouden bijzondere ledenvergadering van de Society — die met belangstelling tegemoet werd gezien aangezien o.m. door de aan te brengen „splitsing” de beslissing voor een aantal van hen een moeilijke is — bleken 972 leden vóór- en 111 tegenstanders van het voorstel te zijn. Ook hier volgt thans de „postal poll”.